

Ettevalmistused riigi eriplaneeringuks ja arendaja tegevused

5. jaanuar 2025

Diana Revjako

Riigi eriplaneeringu taotlus (REP)

14. jaanuar 2025 esitas Fermi Energia AS
Majandus- ja Kommunikatsiooniministariumile
REP taotluse.

Taotlus vaadatakse üle ja vajadusel täpsustatakse
informatsiooni.

Taotlus avalikustatakse, et ka teised
tuumaenergia arendajad saaksid soovi korral
liituda (30 päeva aega liitumiseks).

Eeldatavalt 2025.a aprill Vabariigi Valitsuse otsus.

**600 MW elektrilise võimsusega
tuumaelektrijaama riigi eriplaneeringu
algatamise taotlus**

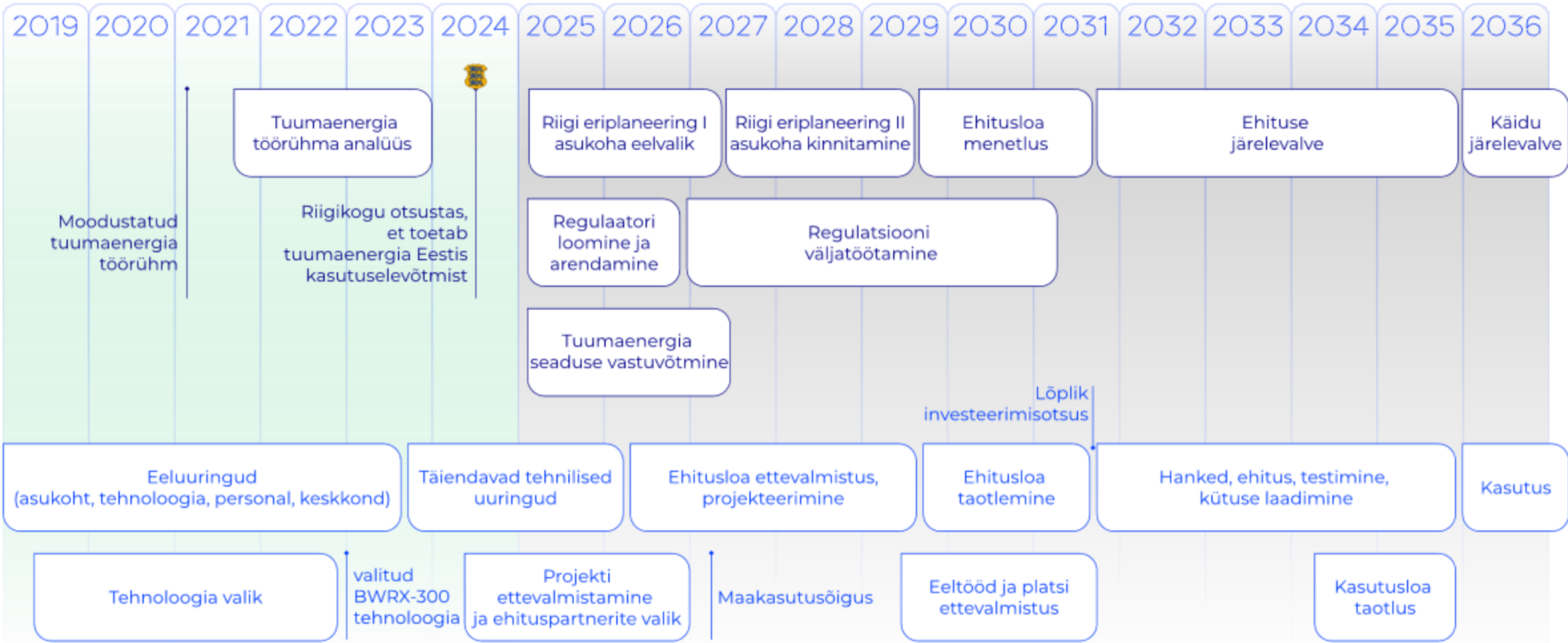

I FAAS
TUUMAENERGIA PROGRAMMIGA ALUSTAMISE KAALUMINE

II FAAS
LEPINGUTE JA EHITUSPROJEKTI ETTEVALMISTUS

III FAAS
JAAMA LOAMENETLUS JA EHITUS

Jahutustornid

Madalaktiivsete jäätmete hoidla

Ladu, töökoda

Kontor, koolituskeskus

Jaotla

Energiaplokk I

Energiaplokk II

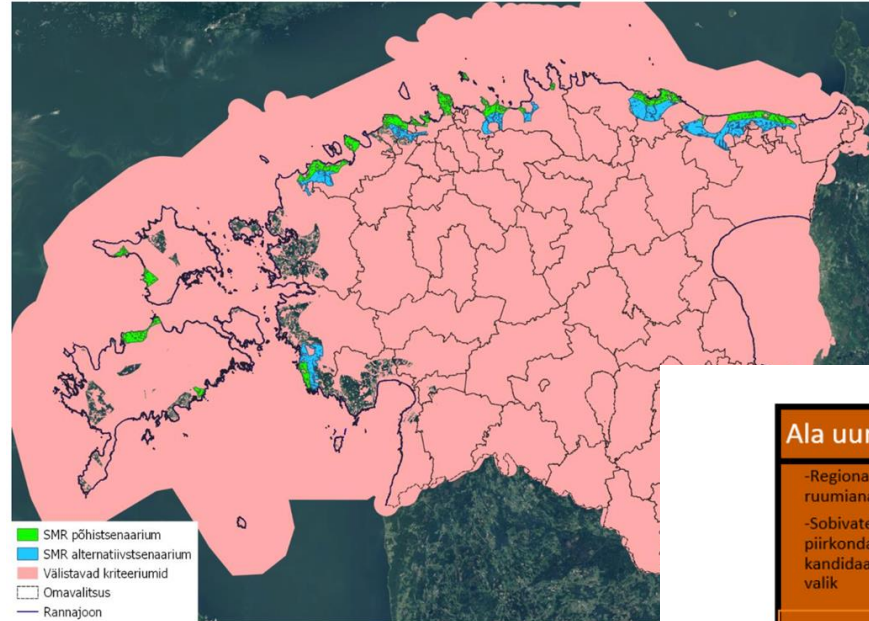

Asukoha ettevalmistus Darlingtonis (referentsjaam)

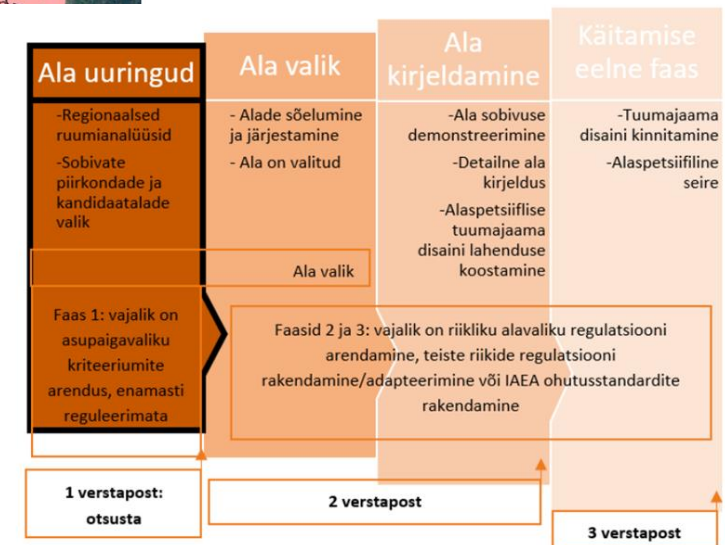

IAEA juhendid asukoha valikuks ja asukoha valiku protsess

- SF-1 “Fundamental Safety Principles”
- GSG-13 “Functions and Processes of the Regulatory Body for Safety”
- SSG-16 (Rev. 1) “Establishing the Safety Infrastructure for a Nuclear Power Programme”
- NG-T-3.7 (Rev. 1) “Managing Siting Activities for Nuclear Power Plants”
- SSG-35 “Site Survey and Site Selection for Nuclear Installations”
- SSR-1 “Site Evaluation for Nuclear Installations”

Joonis 18. SMR asukoha ruumialalüüsi tulemused (Allikas: Skepast&Puhkim, Steiger)

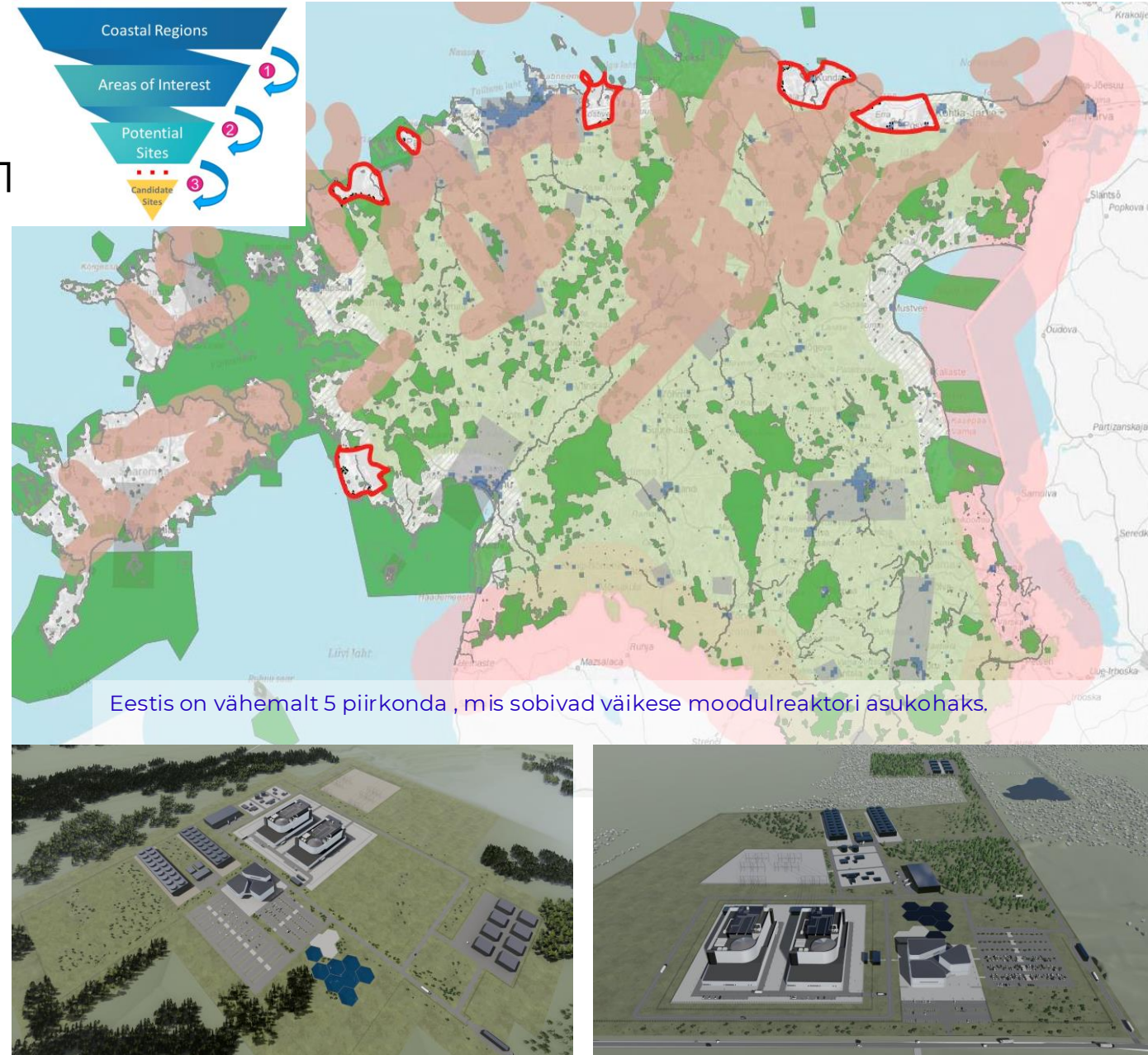
Joonis 20. IAEA alade valiku etapid. Tumeda piirjoonega on toodud Eesti tuumajaama asukoha ruumilise planeerimise hetkeseis (alade eevalik, ehk sobivate piirkondade valik) (Allikas: TET IAEA andmete põhjal)

Asukohta valik

Kuue aasta jooksul on Fermi Energia teinud koostööd **32 partneriga**, viies läbi **71 uuringut** kogumaksumusega **1,4 miljonit euro**.

Mõned asukohta uuringud:

- Asukohtade sõeluuring (2tk, Tractebel, Steiger)
- Ehitusgeoloogilised uuringud (Steiger, Tractebel)
- Jaama jahutuslahendused (WES)
- Aidu veeuuring (Maves)
- KSH/KMH uuringute kava (Hendrikson, Fortum)
- Välised ohutegurid (Tractebel)
- Esmased asendiplaanid (Sweco)
- Regionaalne ja riiklik sotsiaalmajanduslike mõjude analüüs (Cumulus, PWC)

Asukoha valik

- Peamised hindamiskriteeriumid ja -tegevused asukoha valikul
  - **IAEA metoodika** - kompleksne võrdlev vaade asukohtade hindamiseks
  - **Riskianalüüs** - hinnatakse detailsemalt suurimaid riske, võimalikke välistavaid tegureid ja võimalikke tehnilisi lahendusi
  - **Finantsanalüüs** sh olulisemad eristavad kuluartiklid (võrguühendus, jahutus, vundament, logistika jne)
- Eesmärk on tuvastada vähemalt 3 alternatiivi tuumajaama asukoha jaoks, mida **Riigi Eriplaneeringus** detailsemalt analüüsida sh KSH ja KMH

HEALTH, SAFETY AND SECURITY FACTORS
Magnitude and frequency of natural external events
Human induced external events
Characteristics related to radiological impact
Security and safeguards
Essential supplies
Sum
ENGINEERING AND COST FACTORS
Suitability of water for cooling
Suitability of existing electricity infrastructure
Location of major load centres and selling price
Suitability of transport infrastructure
Technology considerations
Impact of existing facilities
Site development and construction costs
Multi-unit sites
Physical security and protection considerations
Stakeholder opinion
Regional regulatory and legal processes
Sum
SOCIO-ECONOMIC FACTORS
Future land use planning and sites ownership
Regional economy
Local society
Landscape
Noise
Sum
ENVIRONMENTAL CONSIDERATIONS
General eco-system characteristics
Aquatic ecology and marine impact
Sum

Fermi ala valiku kriteeriumite koond

Kandidaat alad

Viru Nigula vald

1. Letipea
2. Malla
3. Madala
4. Kunda savikarjäär

Lüganuse vald

5. Aa mets
6. Moldova
7. Aa rand
8. Aidu

Nõva vald

9. Keibu

Kuusalu vald

10. Loksa

Varbla vald

11. Varbla

Paldiski vald

12. Paldiski

Ala valiku kriteeriumid

Tuuma ohutus ja julgeolek

- Ohutus
- Julgeolek

Projekt

- Maksumus (CAPEX, OPEX)
- Ehituse aeg
- Tehniline sobivus
- Aukoha sarnasus referentsjaamale

Keskkond ja sotsiaalne mõju

- Aktsepteeritav keskkonnamõju
- Regionaalne ja tööstuslik sobivus
- Sotsiaalne vastuvõtt

Peamised valdkonnad

- Ohuala
- Geoloogia
- Välisohud
- Jahutuse ohutus
- Välised jõud (ohutus)
- Füüsiline julgeolek

- Geoloogia
- Aukoha ettevalmistus
- Pinnase täitmise lahendused
- Võrguühenduse lahendused
- Jahutusvee lahendused
- Logistika

- Kaitsealused liigid
- Populatsioon
- Müra
- Jahutusvee mõjud
- Kohalik vastuvõtt
- Majanduslik, tööstuslik ja sotsiaalne sobivus

Lüganuse ja Viru-Nigula vald osutusid parimaks järgmistel põhjustel

- ✓ Hea geoloogiline sobivus, puuduvad geoloogilised rikked
- ✓ Mere lähedus ja merepõhja sügavnemine
- ✓ Tööstusalade olemasolu, kuhu TEJ sobituks
- ✓ Vajaliku oskusteabega elanikkonna olemasolu (suletavate põlevkivitööstuste töötajad)
- ✓ Hea sotsiaalmajanduslik sobivus (lisanduvate töökohtade näol)
- ✓ Hea koostöö valla elanikega ja valla ametnikega
- ✓ Suletavast põlevkivienergeetikast vabanev elektrivõrgu võimsus ja alajaamad
- ✓ Tööstuskliendid (suurtarbijad)
- ✓ Tööstussadamate olemasolu (vajalik kütuse ja reaktori komponentide transpordiks)
- ✓ Heas korras põhiteed materjalide ja komponentide transpordiks ehituse ajal
- ✓ Sobivus olemasolevate keskkonnaobjektidega ja piisav kaugus looduskaitsealadest

Riigi eriplaneeringu ala ettepanek

Kogukondade kaasamine

Infotunnid – teadlikkuse tõstmiseks oleme korraldanud üle 50 infotunni, kus on osalenud enam kui 500 inimest.

Tuumajaamade külastused

Tutvumisreisid [Soome](#) ja [Rootsi](#) tuumajaamadesse.

Eesmärk anda vahetu kogemus ja võimalus tutvuda piirkonna elu-oluga.

Viimase kahe aasta jooksul on neist reisidest osa võtnud **150 Lüganuse ja Viru-Nigula valla elanikku.**

Tuumaenergia infotuba

- Aatomiku teabetuba Kunda tsemendimuuseumis ootab huvilisi ja kooligruppe – **põnevat avastamist jagub kõigile!**
- Infotuba on **külastanud üle 1000 energeetikahuvilise üle Eesti**, kellest kõige aktiivsemad külastajad on olnud kooligrupid ning töökollektiivid.

Lisainfo ja registreerimine:
Liis Krigul
liis.krigul@fermi.ee
56 257 8979

Kaasamine ja teavitus

- Asukoha planeeringut selgitav jaotis Fermi Energia kodulehel fermi.ee/REP
  - Kohtumiste info ja materjalid
  - Küsimuste ja tagasiside vorm
  - Dokumendid, uuringud, viited
- Riikliku tuumaenergia töörühma [veebileht](#) Kliimaministeeriumi kodulehel

Aitäh! Kūsimused?

